

Trgovanje sa finansijskim instrumentima

A. Postupak KUPOVINE finansijskih instrumenata

1. Klijent polaže željeni dinarski ili devizni iznos na namenski novčani račun za kupovinu finansijskih instrumenata. Od banke dobija Potvrdu o stanju na računu ili izvod sa istog.
2. Klijent izdaje **Nalog za KUPOVINU finansijskih instrumenata**, a može obaviti i konsultacije sa brokerom u pogledu stanja trenutne ponude i tražnje i poslednjih ostvarenih berzanskih cena . *Potrebna dokumenta: 1. lična karta, 2. kartica računa, 3. Potvrda ili izvod banke o stanju na računu.*
3. Broker proverava pokriće Klijentovog naloga za kupovinu. *Napomena: Pokriće naloga kupovine podrazumeva novac na namenskom računu dovoljan za pokriće kupovne cene i provizije.*
4. Broker unosi Klijentov Nalog u „belex“ (belex predstavlja elektronsku platformu za trgovanje na Beogradskoj berzi).
5. Na Beogradskoj berzi se obavlja kupoprodaja finansijskih instrumenata iz Klijentovog Naloga pod uslovom da se na tržištu formirala odogvarajuća cena i obim ponude. *Napomena: Nalog se može delimično ili u celosti realizovati.*
6. Po obavljenoj transakciji Klijent putem pošte dobija **Potvrdu o realizaciji Naloga** – dokument sa svim podacima o izvršenoj kupovini akcija.
7. Postupak saldiranja traje 2 **radna dana** i u tom roku zadužuje se Klijentov namenski novčani račun za vrednost transakcije i pripadajućih provizija, a odobrava Klijentov račun hartija od vrednosti u Centralnom registru.
8. Klijent može opozvati već izdati nalog, ukoliko on prethodno nije realizovan. Nakon isteka roka navedenog u nalogu isti prestaje da važi, a Klijent može izdati novi nalog.

B. Postupak PRODAJE finansijskih instrumenata na Berzi

1. Klijent izdaje **Nalog za prodaju finansijskih instrumenata**. Nalogom Klijent, između ostalog definiše vrstu fin.instrumnta. količinu, cenu i važnost naloga, a može obaviti i konsultacije sa brokerom u pogledu stanja trenutne ponude i tražnje i poslednjih ostvarenih berzanskih cena. *Potrebna dokumenta: 1. lična karta, 2.kartica namenskog novčanog računa.*
2. Broker proverava pokriće Klijentovog naloga za prodaju tj. posedovanje finansijskih instrumenata na vlasničkom računu hartija od vrednosti. *Napomena: predmet naloga mogu biti samo finansijski instrumenti koji se nalaze na Klijentovom vlasničkom računu kod Jorgić brokera.*
3. Broker unosi Klijentov Nalog u „belex“ (belex predstavlja elektronsku platformu za trgovanje na Beogradskoj berzi).
4. Na Beogradskoj berzi se obavlja kupoprodaja finansijskih instrumenata iz Klijentovog Naloga pod uslovom da se na tržištu formirala odogvarajuća cena i obim tražnje. *Napomena: Nalog se može delimično ili u celosti realizovati.*
5. Po obavljenoj transakciji Klijent putem pošte dobija **Potvrdu o realizaciji Naloga** – dokument sa svim podacima o izvršenoj prodaji akcija.

6. Postupak saldiranja traje **2 radna dana**. U ovom roku prodavac dobija novac na svoj namenski novčani račun. Uplaćeni iznos se prethodno umanjuje za proviziju Centralnog registra, Beogradske berze, brokera. Banka obračunava proviziju po sopstvenoj tarifi i razliku isplaćuje Klijentu.
7. Prodati finansijski instrumenti se prenose sa Klijentovog vlasničkog računa hartije od vrednosti u Centralnom registru na odgovarajući račun Kupca.
8. Klijent je u obavezi da Potvrdu o realizaciji naloga podnese Poreskoj upravi radi obračuna **poreza na kapitalnu dobit**.
9. Klijent može opozvati već izdati nalog, ukoliko on prethodno nije realizovan. Nakon isteka roka navedenog u nalogu isti prestaje da važi, a Klijent može izdati novi nalog.

C. Prodaja akcija u postupku Ponude za preuzimanje

Ponuda za preuzimanje je javna ponuda upućena svim akcionarima ciljnog društva za kupovinu svih akcija s pravom glasa, uz uslov i na način predviđen Zakonom o preuzimanju. Ponudu za preuzimanje i njenu svaku izmenu, ponuđač je obavezan da dostavi akcionarima ciljnog društva.

Zainteresovani akcionari (prodavci) koji poseduju akcije koje su predmet preuzimanja, mogu dati *nalog za deponovanje akcija* koje poseduju, ukoliko im odgovaraju uslovi navedeni u ponudi.

Akcionari koji su deponovali akcije, mogu dati *nalog za povlačenje akcija*, ukoliko žele da odustanu od deponovanja akcija

Nalozi za deponovanje i nalozi za povlačenje akcija mogu se dati do termina okončanja ponude. Nakon isteka ponude za preuzimanje ne mogu se davati nalozi za deponovanje niti nalozi za povlačenje akcija.

Ako je ponuda za preuzimanje uspeła a) zadužuje se novčani račun Ponuđača, a odobrava se novčani računi akcionara koji su deponovali akcije; b) Istovremeno se zadužuje račun deponovanja hartija od vrednosti, a odobrava se vlasnički račun hartija od vrednosti Ponuđača.

